

EU och riksdagen

Elevuppgifter

Innehåll

Faktafrågor	3
1 X 2-frågor	4
Sant eller falskt?	5
Fördjupningsuppgifter	6
EU som lagstiftare	6
EU:s befogenheter och politikområden	7
Rättsstatens principer	9
Aktuella frågor och EU:s framtid	10
EU:s påverkan	10
Medborgarinitiativ	11
EU och demokratin	13

Faktafrågor

1. När en EU-lag blir till är tre av EU:s institutioner inblandade: EU-kommissionen, ministerrådet och Europaparlamentet.

EU-kommissionen

- Vilka är EU-kommissionens viktigaste uppgifter?
- Vilka sitter i kommissionen?
- Hur ofta väljs en ny kommission? Vem föreslår och vem godkänner vilka som ska sitta i kommissionen? Vem kontrollerar och kan avsätta kommissionen?
- Vems intresse ska kommissionen företräda?

Ministerrådet (Europeiska unionens råd)

- Vilka är ministerrådets viktigaste uppgifter?
- Vilka sitter i ministerrådet?
- Vem representerar och för Sveriges talan i ministerrådet?
- Ministerrådet har ett roterande ordförandeskap. Vad innebär det och vilket medlemsland innehar ordförandeskapet just nu?
- Vems intresse ska ministerrådet företräda?

Europaparlamentet (EU-parlamentet)

- Vilka är Europaparlamentets viktigaste uppgifter?
- Hur många ledamöter sitter i Europaparlamentet och hur många av dessa är svenskar? Vilka svenska partier representerar de svenska ledamöterna?
- Hur ofta är det val till Europaparlamentet? När är nästa val? Vem har rösträtt i valet? Hur högt brukar valdeltagandet vara – i Sverige och i EU som helhet?
- Ledamöterna i Europaparlamentet grupperar sig inte efter nationalitet utan samlas i stället i grupper efter politisk tillhörighet. Hur många politiska grupper finns det i Europaparlamentet? I vilka politiska grupper sitter de svenska ledamöterna? Hur många ledamöter i EU-parlamentet är grupplösa?
- Vems intresse ska ledamöterna företräda?

2. EU-länderna samlas också i Europeiska rådet till så kallade toppmöten.

- Vilka personer deltar på toppmöten i Europeiska rådet? Hur ofta har man vanligtvis sådana toppmöten?
- Vad gör Europeiska rådet?

3. EU-domstolen är också en viktig institution inom EU.

- Vad gör EU-domstolen?
- Vilka sitter i EU-domstolen?

4. Arbetet med EU-frågor är en av riksdagens huvuduppgifter. Beskriv och förklara hur riksdagen arbetar med i EU-frågor i

- utskotten
- EU-nämnden
- kammaren.

1 X 2-frågor

1. Hur många av de 720 parlamentarikerna i Europaparlamentet representerar Sverige?
 - 1 20
 - X 21
 - 2 22
2. Hur ofta är det val till Europaparlamentet?
 - 1 Vart fjärde år
 - X Vart femte år
 - 2 Vart sjätte år
3. När är nästa val till Europaparlamentet?
 - 1 2028
 - X 2029
 - 2 2030
4. Vilken institution i EU har rätt att lägga fram lagförslag?
 - 1 EU-kommissionen
 - X Europaparlamentet
 - 2 Ministerrådet
5. Vilken av EU:s institutioner kan man säga motsvarar Sveriges regering?
 - 1 EU-kommissionen
 - X Europaparlamentet
 - 2 Ministerrådet
6. Vilka av EU:s institutioner fattar beslut om lagar?
 - 1 EU-kommissionen och ministerrådet
 - X EU-kommissionen och Europaparlamentet
 - 2 Europaparlamentet och ministerrådet
7. Hur många kommissionärer har EU-kommissionen?
 - 1 19
 - X 27
 - 2 34
8. Vem ska EU-kommissionärerna representera?
 - 1 Sina partier och EU-medborgarna
 - X Sina medlemsländer
 - 2 Hela EU
9. Vem ska EU-parlamentarikerna representera?
 - 1 Sina partier och EU-medborgarna
 - X Sina medlemsländer
 - 2 Hela EU
10. Vem ska ministrarna i ministerrådet representera?
 - 1 Sina partier och EU-medborgarna
 - X Sina medlemsländer
 - 2 Hela EU
11. Vad är ett direktiv?
 - 1 En grundlag inom EU som sätter de grundläggande reglerna och principerna för samarbetet
 - X En typ av lag som ska införas på exakt samma sätt i alla medlemsländer
 - 2 En typ av lag där medlemsländerna själva får formulera hur målen i lagen ska uppnås
12. Vilka representerar Sverige i Europaparlamentet?
 - 1 Riksdagsledamöter som sitter i EU-nämnden
 - X Direktvalda ledamöter från svenska partier
 - 2 Ministrar från Sveriges regering
13. Hur arbetar utskotten i riksdagen med EU-frågor?
 - 1 Utskotten granskar EU-förslag på ett tidigt stadium innan de har blivit färdiga lagförslag
 - X Utskotten skickar riksdagsledamöter till ministerrådet när det ska fattas beslut om nya EU-lagar
 - 2 Utskotten arbetar inte med EU-frågor
14. Riksdagen granskar vissa EU-förslag utifrån subsidiaritetsprincipen. Men vad handlar den principen egentligen om?
 - 1 Att ett beslut ska fattas på den mest effektiva politiska nivån, så nära medborgarna som möjligt
 - X Att EU alltid ska lämna över beslutsfattandet till medlemsländerna
 - 2 Att riksdagen kan lägga in sitt veto mot EU-beslut
15. Måste alla medlemsländer vara överens för att man ska kunna ta ett beslut inom EU?
 - 1 Ja
 - X I vissa frågor
 - 2 Nej

Sant eller falskt?

Om du anser att ett påstående är falskt förklarar du varför det inte stämmer.

1. I EU är det både Europaparlamentet och ministerrådet som fattar beslut om nya EU-lagar.
2. Vid möten i ministerrådet representeras Sverige av riksdagsledamöter.
3. De lagar som EU fattar beslut om är frivilliga för medlemsländerna att följa.
4. I EU kan både EU-kommissionen, Europaparlamentet och ministerrådet lägga fram förslag på nya EU-lagar.
5. Alla EU:s medlemsländer är med i den ekonomiska och monetära unionen (EMU) och ska införa euro som valuta inom tio år.
6. En del av Schengenavtalet innebär att passkontrollerna mellan medlemsländerna har tagits bort. Tillfälliga kontroller kan införas vid de inre gränserna vid kriser.
7. Ett EU-land kan inte bli uteslutet ur EU.
8. För att bli medlem i EU måste det land som ansöker vara en stabil demokratisk rättsstat som respekterar mänskliga rättigheter.
9. EU har en gemensam inre marknad med fri rörlighet för varor, tjänster, personer och kapital.
10. Om en svensk lag står i strid med en EU-lag gäller svensk lag.
11. En EU-förordning är en EU-lag som gäller på exakt samma sätt i alla EU-länder.
12. Ett EU-direktiv är ett förslag från riksdagen till Europaparlamentet.
13. Ett EU-fördrag bestämmer hur EU-länderna ska samarbeta.
14. Ett medlemsland kan bli av med sin rösträtt i ministerrådet.
15. Ett lagförslag från EU:s medborgare – ett så kallat medborgarinitiativ – behöver minst en miljon underskrifter från medborgare i minst sju medlemsländer för att det ska behandlas av EU-kommissionen.

Fördjupningsuppgifter

EU som lagstiftare

1. Jämför Sveriges och EU:s lagstiftningsprocess. Vilka likheter och skillnader finns det?
2. I Sverige stiftas alla lagar av den folkvalda riksdagen. Inom EU är lagstiftningsmakten delad mellan Europaparlamentet och ministerrådet. De beslutar om nya lagar och båda institutionerna har vanligtvis lika mycket att säga till om vid beslutsfattandet. Borde det direkt folkvalda Europaparlamentet ha större makt än ministerrådet? Varför eller varför inte?
3. I Sverige kan både regeringen och riksdagsledamöterna lägga fram lagförslag till riksdagen. Av EU:s institutioner är det endast EU-kommissionen som får lägga fram förslag till nya lagar inom EU. Europaparlamentet har efter förändringar i EU-fördragen fått något utökad makt genom att det nu kan uppmana kommissionen att lägga fram förslag för parlamentet, men parlamentet har ingen egen rätt att föreslå lagar utan kommissionens godkännande. Kommissionen kan dessutom avstå från att lägga fram förslag som initierats av parlamentet. Borde även det direkt folkvalda Europaparlamentet få lägga fram egna förslag till gemensamma lagar inom EU? Varför eller varför inte?
4. Med Lissabonfördraget 2009 infördes subsidiaritetsprincipen i EU.
 - a) Vad innebär subsidiaritetsprincipen?
 - b) Vilka följder kan en subsidiaritetsprövning få?
 - c) Vilken betydelse tror du att subsidiaritetsprövningar har? Anser du att de nationella parlamenten borde ha större möjlighet att påverka lagförslag? Varför eller varför inte?
5. Det finns olika typer av rättsligt bindande lagstiftning inom EU. När Europaparlamentet och ministerrådet fattar beslut om nya lagar är direktiv och förordningar de vanligaste rättsakterna.
 - a) Vad är det för skillnad mellan ett direktiv och en förordning?
 - b) Beskriv vilka fördelar och nackdelar som finns med att nya EU-lagar antas som:
 - direktiv
 - förordningar.
6. Det händer att medlemsländer inte följer beslutade EU-lagar, till exempel att de inte inför ett direktiv inom utsatt tid eller inte inför en EU-lag på ett korrekt sätt i sin nationella lagstiftning.
 - a) Ta reda på vilken institution inom EU som kontrollerar att EU-lagstiftning genomförs.
 - b) Beskriv vad ett överträdelseförfarande innebär och vad som händer om ett medlemsland inte genomför en EU-lag i tid eller om EU-lagen tolkas på fel sätt.
 - c) Varför är det viktigt att det finns en funktion inom EU som kontrollerar att EU-lagstiftningen genomförs i medlemsländerna?

- d) Hur många aktiva överträdelseärenden finns mot Sverige? Sök upp den senaste publiceringen av regeringens skrivelse *Verksamheten i Europeiska unionen* och gå till avsnittet *Överträdelseärenden mot Sverige och informella skrivelser från kommissionen*. Där finns information om hur många överträdelseärenden som pågick mot Sverige i slutet av förra året.

EU:s befogenheter och politikområden

1. I EU samarbetar medlemsländerna i en lång rad ekonomiska och politiska frågor. EU:s makt att införa gemensamma lagar och regler beror på vilken fråga det handlar om. Läs mer om EU:s befogenheter på följande två webbsidor och besvara därefter frågorna nedan:

EU:s politikområden: www.riksdagen.se/sv/sa-fungerar-riksdagen/sa-fungerar-eu/eus-politikomraden/

EU:s befogenheter: commission.europa.eu/about/role/law/areas-eu-action_sv

- a) Ge exempel på områden där EU har:
- exklusiva befogenheter (endast EU stiftar lagar)
 - delade befogenheter (både EU och medlemsländerna stiftar lagar)
 - stödjande befogenheter (medlemsländerna stiftar lagar och EU stöder och hjälper till)
 - inga befogenheter (medlemsländerna fattar endast nationella beslut).
- b) Varför tror du att EU-länderna har bestämt sig för att ha ett omfattande gemensamt arbete inom vissa områden, medan de inom andra områden har så lite samarbete?
- c) Finns det områden som du anser att EU borde samarbeta mer kring? Finns det områden där du tycker att EU borde minska sitt samarbete? Förklara hur du tänker.
- d) Många beslut inom EU fattas med någon typ av majoritetsbeslut. Ministerrådet använder tre olika omröstningssystem vid beslutsfattande: enkel majoritet, kvalificerad majoritet och enhällighet.
- Hur fungerar ministerrådets tre omröstningssystem? Ta reda på vad som gäller för enkel majoritet, kvalificerad majoritet och enhällighet när ministerrådet fattar beslut.
www.consilium.europa.eu/sv/council-eu/how-does-the-council-vote
 - Vilket omröstningssystem är vanligast vid beslut i ministerrådet? Hur stor andel av besluten fattas med den metoden?
 - När används enhällighet för att fatta beslut i ministerrådet?
 - På ministerrådets webbplats finns en röstkalkylator där du själv kan du pröva hur olika omröstningsregler fungerar vid beslut i ministerrådet:
www.consilium.europa.eu/sv/council-eu/voting-system/voting-calculator/
 - Vilka för- och nackdelar finns med beslut fattade med I) kvalificerad majoritet och II) enhällighet?

2.* Vad innebär lagen?

Välj en EU-lag från listan nedan eller gå in på webbsidan *Sammanfattning av EU-lagstiftningen* om du vill fördjupa dig i en annan EU-lag. Där kan du söka lagar utifrån politikområden: eur-lex.europa.eu/browse/summaries.html

Ta reda på följande om EU-lagen:

- a) Vad innebär lagen?
- b) Vad är det för typ av lag: ett direktiv eller en förordning?
- c) När började lagen att gälla?
- d) Vad är syftet och målet med lagen?
- e) Vilka konsekvenser får lagen för
 - dig som individ?
 - Sverige?
 - EU/Europa?
 - omvärlden?

Förslag på direktiv och förordningar

Konsumentfrågor

Märkning av livsmedel

eur-lex.europa.eu/SV/legal-content/summary/labelling-of-foodstuffs.html?fromSummary=30

Fruktjuice

eur-lex.europa.eu/SV/legal-content/summary/fruit-juices-and-similar-products.html

Jordbruk

Skydd av värphöns

eur-lex.europa.eu/SV/legal-content/summary/protection-of-laying-hens.html

Bekämpningsmedelssäkerhet

eur-lex.europa.eu/SV/legal-content/summary/pesticide-safety-on-the-eu-market.html

Sysselsättning och socialpolitik

Säkerhet och hälsa i arbetet

eur-lex.europa.eu/SV/legal-content/summary/health-and-safety-at-work-general-rules.html

Rättsstatens principer

1. För att bli medlem i EU behöver ett land uppfylla vissa anslutningskriterier, bland annat krav på att vara en stabil demokrati och att respektera EU:s demokratiska värden och de mänskliga fri- och rättigheterna. Enligt EU:s fördrag är medlemsländerna skyldiga att följa rättsstatsprincipen. Under de senaste åren har framför allt Ungern, men även andra medlemsländer, kritiserats. Det gäller bland annat för brist på mediefrihet, förekomst av korruption och minskat oberoende för rättsväsendet.
 - a) Vilken EU-institution har huvudansvar för att övervaka att medlemsländerna följer rättsstatsprincipen och vad kan EU göra om enskilda länder uppvisar brister i rättstatlighet och bryter mot EU:s värderingar?
 - b) Ett nyare verktyg EU har är den så kallade villkorsmekanismen som infördes i december 2020. Ta reda på och förklara vad villkorsmekanismen innebär. Vad kan den få för effekt och har den använts någon gång?
 - c) Vad tycker du att EU borde göra när medlemsländer bryter mot grundläggande värderingar?
 - Hur stor makt borde EU ha för att kunna ingripa mot medlemsländer som inte följer EU:s regler om rättstatlighet och de gemensamma värden som ligger till grund för unionen?
 - Ska medlemsländer kunna uteslutas? Om det skulle vara möjligt, vad skulle det kunna få för konsekvenser?
 - d) Kan EU fungera även om inte alla medlemsländer är fullvärdiga och stabila demokratier? Hur skulle det kunna påverka samarbetet mellan medlemsländerna, till exempel den fria rörligheten på den inre marknaden, om något eller några av länderna inte var demokratier?

Aktuella frågor och EU:s framtid

- 1.* Vad är EU:s viktigaste frågor just nu? Kommissionen har slagit fast sju prioriteringar för 2024–2029. Välj en av dessa sju prioriteringar och ta reda på vad EU vill och hur EU ska nå dit. Använd dig av denna webbplats: commission.europa.eu/priorities-2024-2029_sv.
- 2.* Hur ser EU:s framtid ut? Ta reda på vad det finns för olika åsikter om EU-samarbetets framtid. Du kan titta till exempel på vad svenska riksdagspartier tycker och vad regeringar i olika EU-länder har för åsikter. Utgå från nedanstående punkter:
 - a) Utvidgning. Ska fler länder få bli medlemmar i EU?
 - b) EU:s befogenheter. Ska EU få mer eller mindre befogenheter att fatta bindande beslut för alla medlemsländer? Inom vilka områden? Finns det något parti eller land som förespråkar att EU ska utvecklas till ett ”Europas förenta stater” med en gemensam EU-regering?
 - c) Samarbete och politikområden. Ska medlemsländerna samarbeta inom fler politikområden eller ska samarbetet minska och begränsas till ett mindre antal kärnområden? Vilka i så fall?
 - d) EU i olika hastigheter. Ska de EU-länder som vill fördjupa samarbetet få möjlighet att gå före och samarbeta inom vissa områden även om inte alla medlemsländer är med på det?

EU:s påverkan

1. Vad har du för rättigheter som EU-medborgare? Läs om dina rättigheter på kommissionens webbplats: commission.europa.eu/topics/human-rights/your-fundamental-rights-eu/know-your-rights/freedoms_sv
 - a) Lista tre rättigheter du har som EU-medborgare. Kände du till rättigheterna sedan tidigare? Vilken rättighet tycker du är viktigast? Varför?
 - b) Resonera om hur du påverkas som individ av att Sverige är med i EU. Vad hade varit annorlunda för dig om Sverige inte hade varit medlem?
- 2.* EU-medlemskapet kan sägas ha inneburit både ökad och minskad makt för Sverige.
 - a) På vilket sätt skulle man kunna säga att EU-medlemskapet har inneburit ökad makt för Sverige?
 - b) På vilket sätt skulle man kunna säga att EU-medlemskapet har inneburit minskad makt för Sverige?
 - c) Vilka fördelar och nackdelar finns det med att Sverige är med i EU? Välj ett eller flera av perspektiven nedan och analysera vilken påverkan medlemskapet har på individ-, grupp- och samhällsnivå.

Ekonomiskt/socialt perspektiv

- de fyra friheterna
- medlemsavgifter till EU och det som medlemsländer får tillbaka i form av bidrag och andra ekonomiska fördelar med medlemskapet
- rättigheter och skyldigheter för medlemsländer.

Miljöperspektiv

- gemensamma miljölagar och klimatmål
- den inre marknaden (varutransporter etc.)
- Fonden för en rättvis omställning.

Politiskt perspektiv

- relationer mellan europeiska länder
- gemensamma beslut
- nationell bestämmanderätt
- länders olika förutsättningar och olika politiska prioriteringar
- EU som maktfaktor/förhandlare med länder utanför unionen.

3. Hur har EU-medlemskapet påverkat relationen mellan riksdagen och regeringen?
 - a) Vilken roll har riksdagen respektive regeringen i EU? På vilket sätt har riksdagens och regeringens roller i lagstiftningsprocessen förändrats i och med EU-medlemskapet?
 - b) Är det problematiskt med dessa förändrade roller? Varför eller varför inte?

Medborgarinitiativ

1. I EU finns sedan 2012 en möjlighet för enskilda individer att lägga fram förslag, så kallade medborgarinitiativ, till EU-kommissionen. Ett medborgarinitiativ är en uppmaning till kommissionen att agera i en viss fråga och komma med ett förslag till lagstiftning.
 - a) Vad krävs för att EU-kommissionen ska ta upp och utreda ett medborgarinitiativ?
 - b) Hur tror du att man går tillväga för att lyckas uppfylla kraven?
 - c) Sedan medborgarinitiativet infördes för mer än tio år sedan har endast 14 initiativ uppfyllt kraven och blivit behandlade av kommissionen. Är kraven för att ett medborgarinitiativ ska tas upp av kommissionen för hårda? Vad skulle det kunna få för konsekvenser om kraven skulle lättas så att fler medborgarinitiativ skulle tas upp av kommissionen?
- 2.* Fördjupa dig i ett befintligt medborgarinitiativ.
Välj ett medborgarinitiativ som du tycker verkar vara intressant och analysera det med hjälp av frågorna nedan. På sidan Europeiska medborgarinitiativet kan du söka bland både aktiva och stängda medborgarinitiativ: citizens-initiative.europa.eu/index_sv

- Kort beskrivning: Berätta vad initiativet har för namn och var i processen det befinner sig (till exempel registrerat, namninsamling pågår eller kontroll pågår).
- Syfte och mål: Beskriv syfte och mål med initiativet. Vilket problem ska initiativet lösa och hur?
- Vilka negativa konsekvenser skulle förslaget kunna leda till om det genomförs?
- Argumentera för varför EU borde eller inte borde anta detta initiativ.

3.* Skapa ett eget medborgarinitiativ.

- Fundera på vad du tycker är en viktig fråga som EU borde lyfta upp. För att få inspiration kan du kolla igenom listan med initiativ som har registrerats på EU:s webbplats: citizens-initiative.europa.eu/index_sv.
- Syfte och mål: Beskriv syfte och mål med initiativet. Vilket problem ska initiativet lösa och hur?
- Vilka möjliga negativa konsekvenser skulle förslaget kunna leda till? Varför är det trots allt värt att satsa på?
- Titel: Ge initiativet ett namn. Det behöver vara något slagkraftigt, kort och koncist, i stil med *End the Cage Age* som är titeln på ett befintligt initiativ.
- Argumentera för varför ditt medborgarinitiativ bör utredas och antas av EU-kommissionen.

4. I Sverige är det endast regeringen och riksdagens ledamöter som kan lägga fram förslag på nya lagar.

- a) Borde medborgare i Sverige kunna lägga fram förslag till riksdagen på samma sätt som EU-medborgare kan uppmana kommissionen att lägga fram förslag? Varför eller varför inte?
- b) I många svenska kommuner och regioner har man infört en möjlighet att lägga fram medborgarförslag. Ta reda på om det är möjligt i din kommun. Varför tror du att medborgarförslag har införts i flera kommuner och regioner men inte till riksdagen på nationell nivå?

5. Medborgarinitiativ är ett sätt för EU-medborgare att kunna vara med och påverka utvecklingen i EU. Andra sätt är till exempel medborgarplattformen och samråd och synpunkter. Gå in på sidan *Tyck till om EU och dess politik* och ta reda på vad dessa alternativ innebär. have-your-say.ec.europa.eu/index_sv

EU och demokratin

1. EU kritiseras ibland för att ha ett så kallat demokratiskt underskott. Ge ett eller två exempel på vad som kan menas med detta. Du kan använda dig av denna webbplats för att hitta information: eur-lex.europa.eu/SV/legal-content/glossary/democratic-deficit.html
2. Vissa menar att det fysiska avståndet till Bryssel och Strasbourg, där de flesta beslut inom EU fattas, är för långt och att besluten därmed fattas för långt ifrån folket. Vad tänker du om denna kritik av EU-samarbetet? Håller du med om att det är negativt med det fysiska avståndet eller finns det fördelar med EU-samarbetet som väger upp för detta avstånd?
3. Valdeltagandet i valet till Europaparlamentet är relativt lågt. Är detta problematiskt? Varför eller varför inte?
4. Riksdagsvalet är indirekt även ett EU-val. Anledningen till detta är att riksdagen är med och påverkar utformningen av Sveriges EU-politik och att ministrar i den svenska regeringen är med och beslutar om många frågor i EU varje år. Maria Strömvik på Lunds universitet har i forskningsprojektet *EU i riksdagsvalet* undersökt hur stort utrymme EU-frågorna fick i valrörelsen 2018, och kommit fram till att EU-politiken ofta lyser med sin frånvaro. Det kan därmed vara svårt att som väljare veta hur de olika partierna ställer sig i aktuella EU-frågor, eftersom det sällan är i fokus i till exempel debatter eller i mediernas rapportering. Strömvik drar också slutsatsen att det då blir svårare för medborgarna att ställa politikerna till svars för den politik som de för i EU-frågor eftersom man inte får tillräckligt med information.
 - a) Undersök riksdagspartiernas EU-politik på deras respektive webbplats. Vad kan du hitta om partiernas EU-politik?
 - b) Vad tänker du om att EU-politiken debatteras mer sällan än andra områden? Varför tror du att det är så? Är det ett problem? Varför eller varför inte?
 - c) Vems ansvar är det att ta upp EU-frågorna i debatten – politikernas, mediernas, medborgarnas eller någon annans ansvar?
5. Ett ständigt aktuellt tema när det gäller EU är lobbyism. Många företag och organisationer har personal i Bryssel så att de kan försöka påverka vilken politik som förs.
 - a) Vad är lobbyism?
 - b) Ungefär hur många lobbyister har sina arbetsplatser i Bryssel? Varför finns det så många lobbyister inom EU, tror du?
 - c) Vad finns det för fördelar och nackdelar med lobbyism?
 - d) Vad är öppenhetsregistret och varför finns det? På kommissionens webbplats kan du läsa om öppenhetsregistret: commission.europa.eu/about/service-standards-and-principles/transparency/transparency-register_sv.